

Základná škola s materskou školou Ondreja Cabana
Námestie A. Cabana 36, 941 06 Komjatice

Cesta za poznáním

Výchovný program ŠKD

Obsah

1 Ciele a poslanie výchovy	3
2 Formy výchovy a vzdelávania	4
3 Časový harmonogram týždennej činnosti v ŠKD.....	4
4 Personálne podmienky	4
5 Priestorové a materiálne technické vybavenie ŠKD	5
6 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a zdravia.....	5
7 Vnútorný systém hodnotenia a kontroly detí	6
8 Vnútorný systém hodnotenia a kontroly zamestnancov.....	6
9 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie zamestnancov.....	7
10 Pedagogická dokumentácia	7
11 Zaradovanie detí.....	7
12 Starostlivosť o zdravie a bezpečnosť detí	7
13 Výchovno-vzdelávacia činnosť.....	7
14 Tematické oblasti výchovy	9
15 Plán výchovno-vzdelávacej činnosti v ŠKD.....	11

Príloha

Mesačné plány

Školský klub detí pri Základnej škole s materskou školou Ondreja Cabana

Výchovný program

Výchovný jazyk: slovenský

Študijná forma: poldenná

Druh školy: štátna

Platnosť výchovného programu: 1.9.2023 - 31.8. 2028

Dátum prerokovania v PR: 22.6.2023

Dátum prerokovania v RŠ: 15.8.2023

Počet oddelení: 5

Zriaďovateľ: Obec Komjatice, Nádražná 97, 941 06 Komjatice

Dátum prerokovania a schválenia zriaďovateľom: 17.8.2023

Vypracovala: Mgr. Malvína Morvaiová

.....
Mgr. Marta Gocníková
riaditeľka školy

1. Ciele a poslanie výchovy

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
- rozvíjať záujmy a napĺňať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí,
- podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole,
- zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie,

Výchovno-vzdelávaciu činnosť chceme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Dôležité je, aby sme formovali u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Chceme vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov a v spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Školský klub je charakterizovaný ako výchovné zariadenie, slúžiace na výchovu a vzdelávanie, záujmovú činnosť žiakov v čase mimo vyučovania. Školský klub vytvára podmienky pre telesný, psychický a sociálny rozvoj detí, a preto je potrebné, aby si deti v klube odpočinuli, načerpali pozitívne skúsenosti i poznatky, uspokojili vlastné záľuby a záujmy.

2. Formy výchovy a vzdelávania

Preferovanými metódami sú tímová a samostatná práca, prezentácia, riadený rozhovor, súťaživá forma. Pozornosť bude venovaná žiakom z málo podnetného prostredia a žiakom so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami v spolupráci s výchovným poradcom, zriaďovateľom a príslušnými úradmi. Zameriame sa na vyhľadávanie a rozvoj talentu a nadania žiakov v rôznych oblastiach zapojením do súťaží.

Metódy: pozorovanie, experimentovanie, dramatizácia, rozhovor, brainstorming, motivácia, aktivácia, reflexia.

Formy: vychádzky, diskusia, pohybové cvičenie, práca s IKT, hranie rolí, tvorivá dielňa, kvíz, test, anketa, dotazník, súťaž,

Prostriedky: hra, práca, šport, vlastná tvorba, PC programy, literatúra, video, interaktívna tabuľa.

3. Časový harmonogram týždennej činnosti v ŠKD

Režim dňa:

06,30 – 7,45 ranná činnosť,

11,35 – 12,30 aktívny odpočinok, individuálne hry v klube,

12,30 – 13,00 hygiena, stolovanie v jedálni,

13,00 – 13,45 záujmová činnosť,

13,45 – 14,30 príprava na vyučovanie, písanie domácich úloh, didaktické hry,

14,30 – 15,30 pohybové hry a pobyt vonku,

15,30 – 16,30 hry podľa záujmu detí, odchod z ŠKD.

4. Personálne podmienky

- v školskom klube pracujú 2 vychovávateľky na 100 % úväzok, ostatné na skrátenej
- vytvárajú deťom bezpečné a komunikatívne prostredie,
- pripravujú pestrý výchovný program prispôsobený 21. storočiu a daným témam a problematike,

- podporujú dodržiavanie školského poriadku, upevňujú hygienické návyky,
- udržujú s rodičmi kontakt,
- školský klub detí začína výchovnú činnosť o 6,30 hod. do 7,45 hod. a pokračuje po vyučovaní do 16.30 hod.,
- deti sú rozdelené do oddelení podľa veku a ročníkov

5. Priestorové a materiálno technické vybavenie

Školský klub detí sa člení na oddelenia, určené na popoludňajšiu činnosť našich žiakov. Žiaci majú k dispozícii učebne prispôsobené na záujmovú činnosť a majú možnosť používať didaktické hry a audiovizuálnu techniku. Na športové využitie využívajú školský areál s multifunkčným ihriskom s umelým povrchom, v lete využívame veľké trávnaté plochy na rôzne pohybové a športové aktivity. Tiež majú možnosť využívať vonkajší FIT park-posilňovacie stroje na cvičenie. Často využívame aj dopravné ihrisko a volejbalové ihrisko. Naša škola poskytuje deťom naozaj veľa možností aktívne aj oddychovo prežiť príjemné chvíle v ŠKD. V prípade nepriaznivého počasia sa venujú pohybovým hrám v telocvični, pozeraniu rozprávok na interaktívnej tabuli a hrám na nej, využívajú tančiareň, knižnicu, dielne a kuchynku. Za účelom vzdelávania majú žiaci ŠKD možnosť používať učebňu informatiky.

6. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a zdravia

Učebne a vybavenie zodpovedajú platným normám. Nevyhnutnosťou je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a vychovávateľiek, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia učební (tried) a ostatných priestorov školy podľa platných noriem – odpovedajúce svetlo, teplo, nehlučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku.

Dôležitý je vhodný stravovací a pitný režim žiakov (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov). Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, dostupnosť prvej pomoci z materiálneho aj ľudského hľadiska, vrátane kontaktov na lekára, či iných špecialistov. Nevyhnutné je dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a okolí a výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a častí využívaných priestorov a pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti.

Školenia BOZP zamestnancov sa vykonávajú v súlade s plánom BOZP. Školenia zabezpečuje externý zamestnanec. Revízie zariadení sú v súlade s plánom podľa platných noriem a zákonov.

Deti sú poučené o bezpečnom správaní a ochrane zdravia a majetku v rámci klubu ako aj triednickej hodiny.

7. Vnútorý systém hodnotenia a kontroly detí

Cieľom hodnotenia je:

- pravidelne informujeme rodičov o práci a správaní dieťaťa,
- denne kontrolujeme dochádzku do školského zariadenia,
- kontrola prebieha aj pri obede,
- kontroluje sa príprava na vyučovanie,
- deti hodnotíme slovne, hlavne pochvalou a povzbudzovaním.

8. Vnútorý systém hodnotenia a kontroly zamestnancov

Kritéria na hodnotenie zamestnancov:

- Pozorovanie (hospitácia),
- Rozhovor
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Kontrolná činnosť sa riadi podľa vypracovaného plánu kontrolnej činnosti, ktorá spočíva v kontrole :
 - výchovno-vzdelávacieho procesu
 - pedagogickej dokumentácie
 - materiálneho vybavenia a jeho využívania
 - stavu detí v oddeleniach ŠKD

9. Požiadavky na vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Všetci zamestnanci školy sa zúčastňujú školení organizovanými okresným úradom odborom školstva, NIVAM a školou . Priebežne si dopĺňajú vzdelanie formou e-learningových školení a cyklických školení. Snahou je doplniť si vzdelanie v oblasti IKT a cudzích jazykov.

10. Pedagogická dokumentácia

- písomná prihláška dieťaťa do ŠKD
- osobný spis dieťaťa
- mesačný plán
- triedna kniha

11. Zaradovanie detí

1. Deti sa do oddelení zaradujú vždy na jeden školský rok.
2. O zaradení - prijatí do ŠKD rozhoduje riaditeľ školy.
3. Do ŠKD sa prednostne zaradujú deti nižších ročníkov prihlásených na pravidelnú dochádzku, ktorých rodičia sú zamestnaní.
4. Deti sa zaradujú do oddelení spravidla podľa veku.

12. Starostlivosť o zdravie a bezpečnosť detí

1. Za bezpečnosť dieťaťa počas pobytu v ŠKD zodpovedá vychovávateľka.
2. Prechod žiakov do ŠKD v rámci školy zabezpečuje učiteľ a vychovávateľ.
3. Pri hrách a iných činnostiach je vychovávateľ povinný poučiť deti o bezpečnosti.
4. V prípade úrazu dieťaťa poskytne vychovávateľ prvú pomoc, oznámi to rodičovi, vedeniu školy a zapíše do knihy úrazov.

13. Výchovno-vzdelávacia činnosť

Výchovno-vzdelávacia činnosť sa realizuje tak, aby sa vystriedali všetky tematické oblasti výchovy počas týždňa a v priebehu dňa sa striedal odpočinok a relax so vzdelávaním (príprava na vyučovanie), či záujmovými výchovno-vzdelávacími aktivitami. Činnosti sa projektujú tak, aby uspokojovali záujmy a rozvíjali schopnosti všetkých detí.

Výchovno-vzdelávacia činnosť je zameraná na činnosť oddychového, rekreačného a záujmového charakteru a na prípravu na vyučovanie:

1. Záujmová činnosť sa uskutočňuje pravidelne, pričom sa umožňuje deťom účasť aj na iných formách záujmovej činnosti mimo školy (ZUŠ, krúžky...)
2. V oblasti rekreačného charakteru - vychádzkami, športom, cvičením, výletmi sa umožňuje deťom čo najviac voľného času stráviť pohybom na čerstvom vzduchu, a tak sa starať o dobrý telesný a psychický rozvoj dieťaťa.
3. Po dohode s rodičmi detí sa venuje náležitá pozornosť príprave na vyučovanie, kde si podľa pokynov vypracovávajú domáce úlohy, opakujú učivo a čítajú.
4. Súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti je aj stravovanie detí. Deti prichádzajú do školskej jedálne pod dozorom vychovávateľiek, slušne sa správajú, správne stolujú a učia sa hygienickým návykom.
5. Na záujmovú a rekreačnú činnosť v ŠKD sa využívajú ihriská, telocvična a špeciálne učebne.

14. Tematické oblasti výchovy

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy sú:

- 1. Komunikácia a práca s informáciami*
- 2. Sebarozvoj a svet práce*
- 3. Zdravie a subjektívna pohoda*
- 4. Spoločnosť a príroda*
- 5. Kultúra a umenie*

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školskom klube detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania.

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania:

Tematické oblasti	Vzdelávacie oblasti
Komunikácia a práca s informáciami.	Jazyk a komunikácia a Matematika a práca s informáciami.
Sebarozvoj a svet práce.	Človek a svet práce.
Zdravie a subjektívna pohoda.	Zdravie a pohyb.
Spoločnosť a príroda.	Človek a spoločnosť a Človek a príroda.
Kultúra a umenie.	Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovných programov v ŠKD. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa plnohodnotne podieľame na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

1. Komunikácia a práca s informáciami.

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy:

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy, riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti, kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty,

argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií, čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

2. Sebarozvoj a svet práce.

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy:

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba, sebadôvera, sebapoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam, manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa, budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba, mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia, riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

3. Zdravie a subjektívna pohoda-

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy:

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa, motivácia, aspirácie, túžby, postoje, názory, sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života, subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežiť v obrane, pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť, pocit spokojnosti – zmysel života, skutočný život a virtuálna realita.

4. Spoločnosť a príroda.

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy:

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti, ľudské práva, sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny, inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu, medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita, trvalo udržateľný rozvoj, planéta Zem a vesmír, globálne problémy ľudstva.

5. Kultúra a umenie.

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy:

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje, rozmanitosť a vplyv iných kultúr, národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina, náboženstvá, národnostné menšiny, umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické, sebavyjadrenie cez umenie.

15. Plán výchovno-vzdelávacej činnosti v ŠKD:

Odpočinková činnosť:	relaxácia a odpočinok, relaxačné cvičenia, hry podľa výberu detí, čítanie rozprávok, voľné kreslenie, konštruktívne hry so stavebnicami, spoločenské hry, hry na interaktívnej tabuli, počúvanie hudby, prezeranie detských časopisov.
Rekreačná činnosť:	vychádzky do prírody, vychádzky do parku a dediny pre lepšiu orientáciu po okolí a spoznávanie kultúrnych pamiatok obce, pohybové a loptové hry na školskom ihrisku, hry na multifunkčnom ihrisku, hry na dopravnom ihrisku, pobyt v altánku, relaxácia v prírode (relaxačné cvičenia).
Vzdelávacia oblasť výchovy:	písomné vypracovanie DŮ, didaktické hry – SJL, MAT., didaktické hry na interaktívnej tabuli, čítanie z čítanky, cvičenia zamerané na opakovanie učiva (pracovný list), čítanie z kníh a encyklopédie, nácvik písma, matematické logické hry, vzdelávacie úlohy s využitím IKT.